

BIBLIJSKO - MOLITVENE ZAJEDNICE

SVETI PETAR I PAVAO

Sljedeće kateheze

OBRAĐIVAT ĆE

ČOVJEKA

ČOVJEK U SUVREMENOM SVIJETU

NEKA PITANJA, TEŽNJE I NESKLADA DANAŠNJEGA ČOVJEKA

NEKA PITANJA, TEŽNJE I NESKLADI DANAŠNJEGA ČOVJEKA

Moramo odmah naglasiti da je **Crkva poslana konkretnim ljudima ovoga vremena**. Stoga da bi mogla izvršiti svoje poslanje, mora joj uvijek biti prisutan čovjek sadašnjeg vremena sa svim svojim situacijama koje živi i koje ga određuju. Nagle promjene o kojima smo govorili u prošlom razmišljanju i koje upravo tog današnjeg čovjeka neposredno zahvaćaju, **često rađaju velikim neskladima, a rađaju se i mnoga pitanja**, koja se u toj oštirini prije nisu postavljala. **Jedan od uzroka tih pojava svakako je brzina promjene** zbog koje čovjek nije uvijek kadar napraviti prijelaz od prijašnjega u novo, pa se rađa određena dezorijentacija, protivrječje, suprotnost.

*A sam Bog i Otac naš i Gospodin naš
Isus upravio naš put prema vama!
1 Solunjanima 3.11*

STRANICA
GOSPA

Ovdje raspravljamo o tim suprotnostima, pitanjima koja muče današnjega čovjeka, jer da bi im Crkva kao Isusova zajednica mogla progovoriti o njemu samomu, o njegovu poslanju i svrsi, mora najprije dobro uočiti što ga muči, koje okolnosti određuju njegov mentalitet i gdje su izvori kriza današnjeg čovjeka. Koji su neskladi današnjeg čovjeka?

Tu je prije svega nesklad današnjeg svijeta. Taj nesklad uočavamo na tri razine i to kao: **nesklad u pojedincu, nesklad u obitelji i nesklad u društvu**. Što muči pojedinca? On prije svega teško usklađuje teoriju i praksu. Spoznaje koje ima teško usklađuje sa svakodnevnom praksom.

Zašto?

Upravo zato jer mu se spoznaje svakodnevno šire, a praksa ostaje ista, ili se presporo pomiče naprijed. **Problem današnjeg čovjeka je što teško gleda stvari u „sintezi“** (sumiranje, sastavljanje, kompletna analiza) pogotovo kad je u pitanju **njihova posljedičnost**. Današnji je čovjek potrošač, on uzima ono što se neposredno pod vidom bilo kojeg dobra stavlja pred njega, **radi ono što svi rade**, prepušta se rijeci svakidašnjice da ga nosi svojom vlastitom stihijom. Često nije kadar povezati sve segmente u jednu cjelinu. **Upravo zbog toga često je žrtva komercijalizacije, idejni zastranjivanja, politizacije života, postaje predmetom manipulacije, žrtva reklame i slike, žrtva pomodarstva i sl.**

Veliki problemi nastaju i zbog sukoba praktične uspješnosti i moralne svijesti. Uspjeti u životu – to je temeljna čovjekova težnja. Uspjeti u karijeri, u stjecanju materijalnih dobara, potvrditi se pred drugima, ostaviti nešto iza sebe..... **Ali pod koju cijenu?** Često se čuje da je nemoguće pošteno uspjeti, **već da su putovi uspjeha često mračni.** Da li treba ići prema vrhu preko drugih, ne obazirući se na duge? Često čovjek ima osjećaj da se u nekom smislu ima prodati da bi uspio u životu, **prodati karakter**, kičmu, **svoje najintimnije uvjerenje**, **zanimati svoje opredjeljenje....**

torba koju
svaka žena
želi imati...

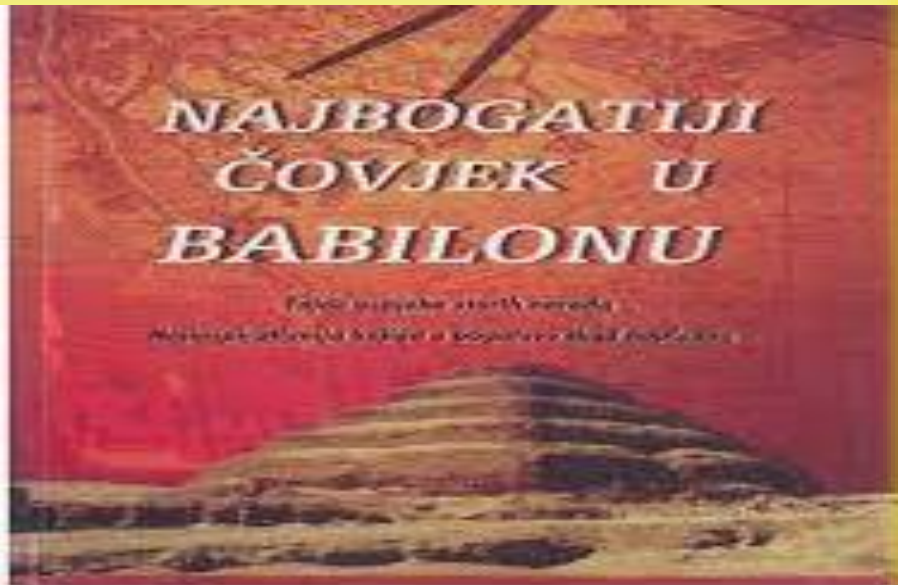
Zatim kriza ljestvice vrijednosti? Kriza moralnih vrednota? Sasvim je sigurno da svi ti „koraci prema uspjehu“ koji idu mračnim putovima do uspjeha imaju za svoju posljedicu da **rastaču moralno biće čovjeka**, oni ga na taj način i rasčovječuju. **Ljudi prestaju biti cjeline, postaju razlomci jer su dio sebe dali, prodali, uložili u uspjeh u životu.** Ovdje se moramo sjetiti Isusovih riječi.

„Ta što će koristiti čovjeku ako sav svijet stekne, a životu svome naudi? Ili što će čovjek dati u zamjenu za život svoj? Doći će, doista, Sin čovječji u slavi Oca svoga s anđelima svojim, tada će naplatiti svakome po djelima njegovim.“ (Mt 16, 26-27).

Pravi uspjeh

Tako se na kraju čovjek ipak pita što znači doista uspjeti u životu? I koji je pravi uspjeh u životu? Jer, što znači bilo koji uspjeh ako čovjek izgubi samog sebe, ako je ta borba Pirova pobjeda iza koje ostaje samo pustoš? **Što znači boriti se za uspjeh, a zaboraviti temeljnu relativnost našega života (treba umrijeti i sve ostaviti)?** Isus na nju upozorava jednostavnom i dramatičnom slikom: „I dometnu im: „Klonite se i čuvajte svake pohlepe: koliko god netko obilovao, život mu nije u onom što posjeduje.“ Kaza im i prisposodobu: „Čovjeku nekom, bogatašu, obilno urodi zemlja, pa u sebi razmišljaše: „Što da učinim? Nemam gdje skupiti svoju ljetinu. I reče: „Evo što ću učiniti! Srušit ću svoje žitnice i podignuti veće pa ću ondje zgrnuti sve žito i dobra svoja. Tada ću reći duši svojoj: dušo, evo imaš u zalihi mnogo dobara za godine mnoge. Počivaj, jedi, pij. Uživaj!“ Ali Bog reče: „**Bezumniče!** Već noćas duša će se tvoja zaiskati od tebe! A što si pripravio, čije će biti? Tako biva s onim koji sebi zgrće blago, a ne bogati se u Bogu.“ (Lk 12,15-21)

Pojedinac i zajednica

Jedan od izvora nesklada u pojedincu jest i sukob koji nastaje između kolektivnih težnji i težnji pojedinaca. Čovjek je dio zajednice, društva, a u isto vrijeme nosi u sebi i svoje vlastite težnje. Kao dio šire zajednice pozvan je da odgovori na sve zahtjeve koje pred njega stavljaju društvo i zajednica u kojoj živi. Često se to na neki način kosi s njegovim osobnim interesima, što dovodi do konfliktne situacije u njemu samom. **Taj nesklad uvjetovan je kako nesavršenošću društva, tako i nesavršenošću čovjeka.** Tu je čovjek žrtva individualnog, općeg i pojedinačnog. Teško mu je uskladiti oba interesa.

Tu je i nesklad koji dolazi od specijalizirane čovjekove djelatnosti i sveobuhvatnog pogleda na svijet. Svakim danom stvari se sve više „usitnjuju“, pa dosljedno tome i čovjek postaje sve manji „kotačić“ u velikom stroju ljudske djelatnosti. Svakim danom čovjek je upućen samo na sitan predmet obrade, uvijek jedan te isti, uvijek na jedan te isti način, **važno je samo ispuniti normu, povećati broj.** Na taj se način čovjek „**automatizira**“, **njegova kreativnost posve je izgubljena**, on vrijedi toliko koliko proizvodi, koliko je efikasan u toj velikoj mašini. Tu je i rad na „**traci**“, **čija se brzina može regulirati.** Što brže ide, to je efikasnija. Zamislimo ženu koja čitav svoj radni vijek, svaki dan sedam sati sjedi za trakom i uvijek stavlja u kutiju bombonjere. I sutra isto, i prekosutra isto. Jasno je, da to ne može ostati bez posljedica u čovjekovoj psihi.

Obitelj

Ljudska je obitelj također zahvaćena tim neskladom suvremenog svijeta. Tu su najprije napetosti koje nastaju zbog **demografskih, ekonomskih socijalnih prilika**. Današnju obitelj pogađaju **velike migracije stanovništva**. Kao da sudjelujemo u **seobi narod**. Po broju svakako! Govori se o stotinama tisuća, više od milijun pa i više stranih radnika u pojedinim zemljama. U većini slučajeva ti su ljudi **odvojeni od svojih obitelji**, vide se par puta godišnje. **Dijete vidi svojega roditelja za Božić ili Uskrs**, ako i tada. **Osnovni pokretač, zbog kojega se onda žrtvuje i obiteljski život, jest stjecanje materijalnih dobara, poboljšanje standarda života, ekonomski moment.**

DRUŠTVO I
ZAJEDNICA
U
PROMJENAMA

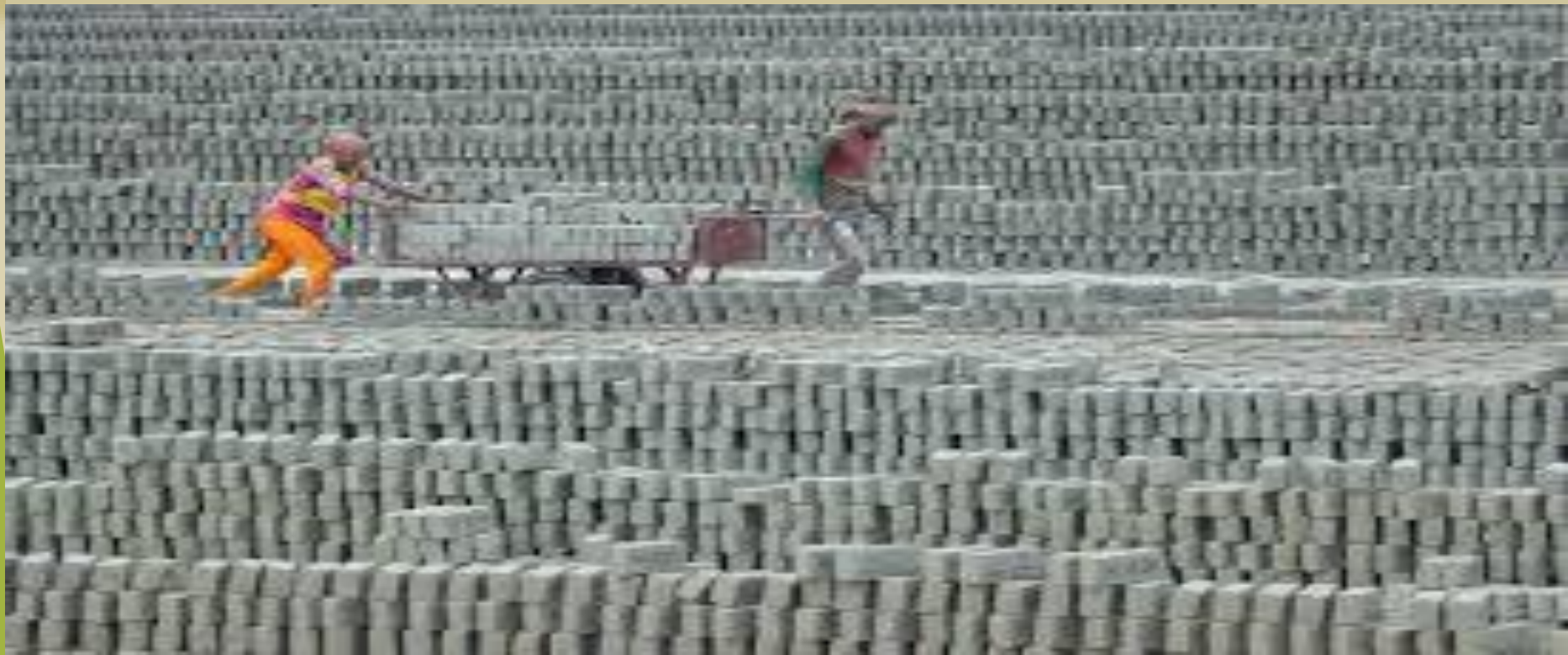
POJEDINAC
U DRUŠTVU
I ZAJEDNICI

DRUŠTVO I
ZAJEDNICA
U
VREMENU

Zbog njega se onda često i raspadaju obitelji, gubi zdravlje, ljudi se otuđuju jedni od drugih. Sve je to poradi **ekonomskih suprotnosti**. Svijet je podijeljen na Sjever Jug, Istok Zapad, na bogate i siromašne, na visoko industrijalizirane zemlje i one u razvoju. **A demografske eksplozije događaju se najčešće u onim zemljama koje nemaju dovoljno hrane**. Ove je godine čitav svijet promatrao kako na nekoliko točaka planete umire narod kojeg bi samo bogatstvo i luksuz Europe mogao prehraniti. **Kako osnovati obitelj u takvoj situaciji?** Na što, i na kakav život roditi djecu u takvoj situaciji? Kako roditi djecu, kada mlada obitelj bez stana najčešće nalazi oglas u novinama da se **„prima u podstanare mlađi bračni par bez djece“**.

Današnja je obitelj pogođena i sukobom koji se javlja između starih i mladih, govori se o sukobu generacija. Tu su i novi društveni odnosi između muškarca i žene, pokret za emancipacijom žene, ideja ravnopravnosti muškarca i žene, činjenica da žena danas nije samo majka i domaćica već ravnopravna s muškarcem radi i privređuje za obitelj. Evo i nesklada u društvu. U sve to treba ubrojiti i društveni nesklad, koji se očituje kao rasni, ekonomski, politički i međunarodni. Tu je i nadmetanje ideološke tehnokratije, (ne moj kinesko, nemoj Njemačko, američko) **borba za hegemonijom pojedinih država i velikih sila, kolektivni egoizam grupe i nacije**, nesklad unutar pojedinih socijalnih slojeva, klasna borba. Sve to onda, kako nam svakidašnje iskustvo svjedoči, rađa nepovjerenjem, neprijateljstvom, sukobima u kojima je, nažalost, uvijek čovjek i uzrok i žrtva.

Nesklad u težnjama

Ovdje želimo govoriti i o težnjama današnjeg čovjeka (kud plovi ovaj brod). One se svakim danom proširuju i čovjekovi apetiti bivaju sve veći. To su težnje za učvršćivanjem i proširivanjem gospodarstva nad stvorenim svijetom, (artik, antartik, mjesec, mars, svemir) težnje za uspostavljanjem političkog, socijalnog i ekonomskog poretka koji bi bolje služio čovjeku i **pridonosio dostojanstvu ljudske osobe**. Koliko se samo sastanaka održi svaki dan na ovoj našoj kugli zemaljskoj. Koliko dogovora i sporazuma, koliko se potpiše deklaracija i saopćenja. **Sve to treba služiti jednom jedinom cilju: da čovjek bolje i ljudskije živi**. Mnogi zahtijevaju pravilnu raspodjelu dobara. Tu su narodi u razvoju pritisnuti velikim dugovima, kreditima, koji s pravom zahtijevaju pravilniju i ljudskiju globalnu ekonomsku strategiju.

Još uvijek živimo u svijetu u kojem se svaki dan umire od gladi, dok bogati da bi imali više guraju siromašnu djecu u rat za njihove interese, a u isto vrijeme za naoružavanje troše se goleme svote novca, koje bi s lakoćom svima pružili ugodan život. U takvim situacijama sasvim je normalno da se ljudi bude, izlaze na ulice, demonstriraju, traže bolji i ljudskiji svijet, demonstriraju protiv atomskog naoružanja, postavljanja interkontinentalnih raketa tobože za pravedniji svijet. Žene zahtijevaju pravnu i činjeničnu ravnopravnost, radnici i seljaci veću zaštitu u svom području djelovanja. Procesi bi trebali u svim segmentima ići naprijed, ali nažalost sada je usiljena težnja zadržati 'stas quo'. **Slobode su ljudske ugrožene na svakom koraku.** Čipira se svaki osobni dokument i pokretna imovina: novac, auta, poluge zlata, mobiteli, kompjutori, televizori itd... itd... Pitanje je dana kada će i naše tijelo biti čipirano. Znamo da se to radi na životinjama, ali i čovjeku je maksimalno sužen djelokrug slobode.

Čovjek je otuđen, a time i osuđen na nešto što nije slika Božja

Odakle i zašto sve te suprotnosti i neskladi? U svojoj muci i traženju ljudi različito odgovaraju. Svi se slažu da je temeljna nedaća čovjekove situacije **njegovo vlastito otuđenje**. **Ali se ne slažu kad je riječ o uzrocima**. Crkva današnjem svijetu naviješta i svjedoči u Kristovo ime, da su **korijeni čovjekova otuđenja u njegovu srcu**. Čovjek se otuđio od Boga i igra se boga, glumi boga. Time je u sebi razdvojen, podijeljen, pun suprotnosti između onoga što bi htio i onoga što ostvaruje, **između dobra i zla**. On želi potpuno zagospodarit i skućiti maksimalnu slobodu čovjeka. On se sam više i ne može vratiti sebi i Bogu, jer su mu uzeli najviše darove: **slobodu, ljubav u slobodi života i radosti unutar obitelji, kutka zemaljskog raja**. Nitko više ne može postići težnju da u slobodi voli i bude voljen, bez vanjskog pritiska agresivne informacije koja razara. Rješenja su uvijek u srcu čovjeka, i srce je ono što treba mijenjati.

